

Giải pháp khai thác các hoạt động du lịch đêm tại TP. Hồ Chí Minh

NGUYỄN THỊ BÍCH VÂN*
LÊ THỊ THANH HIỀN**

Trong hoạt động du lịch nói chung, hoạt động du lịch đêm cũng được xem là một phần quan trọng của kinh tế đêm, mang lại nhiều đóng góp tích cực cho toàn ngành kinh tế nói chung và tạo động lực cho ngành du lịch nói riêng. Tuy nhiên, Việt Nam nói chung và tại TP. Hồ Chí Minh nói riêng, hoạt động du lịch đêm vẫn chưa thật sự nổi bật và đủ sức cạnh tranh với nhiều điểm đến của các nước trong khu vực. Vì vậy, trong thời gian tới, cần có nhiều giải pháp đồng bộ để có thể khai thác một cách có hiệu quả các hoạt động du lịch đêm nhằm nâng cao chất lượng hoạt động và đáp ứng cao hơn nhu cầu của du khách.

ĐÁNH GIÁ CÁC HOẠT ĐỘNG DU LỊCH ĐÊM TẠI TP. HỒ CHÍ MINH

Phân tích môi trường kinh doanh du lịch đêm của TP. Hồ Chí Minh

Điểm mạnh: TP. Hồ Chí Minh sở hữu nguồn nhân lực dồi dào, trong đó có không ít nguồn lao động chất lượng cao trong các lĩnh vực có khả năng khai thác hoạt động du lịch đêm, tiêu biểu như: đội ngũ nghệ sĩ biểu diễn nghệ thuật chuyên nghiệp...

Bên cạnh đó, Thành phố cũng là đô thị kinh tế quan trọng, có nhiều lợi thế về kết cấu hạ tầng, công nghệ ứng dụng... nên có nhiều tiềm năng phát triển các khu quy hoạch dành cho hoạt động du lịch đêm.

Ngoài ra, Thành phố cũng sở hữu nhiều nguồn tài nguyên cơ bản thích hợp đưa vào khai thác hoạt động du lịch đêm và nguồn khách du lịch tăng trưởng ổn định, đảm bảo khả năng khai thác về lâu dài.

Hơn nữa, nhiều doanh nghiệp tư nhân sẵn sàng đầu tư, hợp tác hoặc bảo trợ cho các hoạt động về đêm, như: hội chợ mua sắm, lễ hội âm nhạc, chương trình biểu diễn... để được quảng bá thương hiệu, đồng thời có không ít doanh nghiệp có kinh nghiệm tổ chức các chương trình sự kiện lớn cùng nguồn nhân sự chuyên nghiệp.

Điểm yếu: Do thiếu các kế hoạch quản lý và kiểm soát chặt chẽ, nên nhiều địa điểm được quy hoạch tổ chức các

hoạt động du lịch đêm của Thành phố vẫn còn xảy ra các tình trạng bất ổn hoặc phát triển lệch khỏi định hướng ban đầu.

Ngoài ra, sản phẩm du lịch đêm hiện nay tại Thành phố chủ yếu chỉ tập trung tại trung tâm Quận 1, còn ở các khu vực khác chưa có tính đa dạng và thiếu sức hút, nên khó hấp dẫn du khách. Hơn nữa, hoạt động marketing chưa đạt hiệu quả, kênh thông tin hạn chế, thời gian tuyên truyền ngắn, nên thông tin khó tiếp cận du khách.

Cơ hội: Từ năm 2019, kinh tế đêm nhận được nhiều sự quan tâm hơn từ Chính phủ với các chính sách và đề án phát triển. Trong bối cảnh đó, với vị thế là một trong những ngành kinh tế dẫn đầu, hoạt động du lịch đêm của TP. Hồ Chí Minh sẽ có nhiều cơ hội phát triển sản phẩm mới và được đầu tư nhiều hơn để mở rộng địa bàn tổ chức.

Bên cạnh đó, trong bối cảnh hội nhập quốc tế như hiện nay, TP. Hồ Chí Minh có nhiều cơ hội tiếp cận những nền văn hóa mới, học hỏi những trào lưu, xu hướng và đặc biệt là các mô hình và hoạt động du lịch đêm của các nước trong khu vực cũng như trên thế giới. Đây chính là nguồn ý tưởng dồi dào cho việc sáng tạo và xây dựng nhiều hoạt động về đêm mới lạ hơn, hấp dẫn hơn.

Ngoài ra, kinh nghiệm thực tế từ các đô thị phát triển du lịch trên thế giới là bài học cơ hội lớn cho TP. Hồ Chí Minh tham khảo, đưa ra những kế hoạch chiến lược cụ thể, hạn chế tối đa những vấn đề tiêu cực phát sinh và khai thác hiệu quả hoạt động du lịch đêm.

Thách thức: Đảm bảo sự an toàn của du khách, tình trạng an ninh trật tự, bài trừ các tệ nạn xã hội có thể phát sinh từ hoạt động du lịch đêm là thách thức lớn nhất mà các cơ quan quản lý du lịch của cả nước và của TP. Hồ Chí Minh phải đối mặt và tìm hướng xử lý triệt để.

*ThS., **, Trường Đại học Văn Lang

BẢNG 1: ĐÁNH GIÁ CỦA DU KHÁCH ĐỐI VỚI CÁC HOẠT ĐỘNG VỀ ĐÊM

Đơn vị tính: %

	Hoàn toàn không hài lòng	Không hài lòng	Tương đối hài lòng	Hài lòng	Hoàn toàn hài lòng
Khu vực ẩm thực đa dạng	3,09	4,64	20,10	47,94	24,23
Các món ăn, thức uống phong phú, hấp dẫn	3,63	3,63	17,10	39,90	35,75
Thời điểm tổ chức các chương trình biểu diễn nghệ thuật, lễ hội	12,89	38,66	23,71	15,46	9,28
Nội dung các chương trình biểu diễn nghệ thuật, lễ hội	4,64	15,98	31,44	38,66	9,28
Các điểm vui chơi giải trí được phân bố hợp lý, tạo thuận lợi cho du khách tham gia	13,02	9,38	34,9	31,77	10,94
Các hoạt động vui chơi, giải trí phù hợp với nhu cầu của khách và có sức thu hút	2,59	11,40	33,16	40,41	12,44
Khu vực mua sắm đa dạng	3,63	7,77	29,02	44,56	15,03
Hàng hóa khu vực mua sắm phù hợp với nhu cầu của khách	4,66	9,33	24,35	44,56	17,10
Cách bố trí, quy hoạch của từng khu vực hợp lý	4,64	19,59	32,47	36,60	6,70
Các khu vực, gian hàng bố trí đẹp mắt, sạch sẽ	3,63	9,84	36,79	40,41	9,33

Nguồn: Kết quả khảo sát của nhóm tác giả

Một thách thức nữa đặt ra với Thành phố đó là, chính sách quy hoạch và công tác tổ chức hoạt động du lịch đêm phải nhận được sự hợp tác và đồng thuận từ cư dân địa phương và đảm bảo không làm ảnh hưởng đến môi trường sinh hoạt.

Hơn nữa, xây dựng hoạt động du lịch đêm đa dạng, nhưng không được nhàm chán, lỗi thời; hoạt động phải mang màu sắc đặc trưng riêng của Thành phố cùng công tác quảng bá phù hợp là thách thức không nhỏ của các đơn vị quản lý và tổ chức.

Đánh giá của du khách đối với các hoạt động du lịch đêm tại TP. Hồ Chí Minh

Nghiên cứu khảo sát 234 khách du lịch đến TP. Hồ Chí Minh từ tháng 11/2019 đến tháng 01/2020, kết quả thu về 223 phiếu hợp lệ. Kết quả điều tra khảo sát cho thấy, có 90,6% du khách có tham gia các hoạt động du lịch đêm. Cụ thể như sau:

Về các hoạt động du lịch: Kết quả ở Bảng 1 cho thấy, với hoạt động ẩm thực, 47,94% khách du lịch trả lời rằng, họ hài lòng với các món ăn, thức uống. Tuy nhiên, các du khách cũng cho rằng, các món ăn chưa có nét đặc trưng và hương vị riêng của Việt Nam nói chung và của miền Nam Việt Nam nói riêng. Trong khi đó, đối với các hoạt động biểu diễn nghệ thuật, các chương trình lễ hội, các hoạt động vui chơi, giải trí thường xuyên, thì tỷ lệ du khách hài lòng về thời gian tổ chức và nội dung chương trình chưa cao. Cụ thể: Các chương trình lễ hội và biểu diễn nghệ thuật chỉ được tổ chức vào các dịp nghỉ lễ, nên các du khách không được tham gia và thường thức khiến cho chất lượng tour du lịch nói chung và điểm du lịch nói riêng bị giảm sút (có đến 38,66% khách du lịch tỏ ra không hài lòng về thời điểm tổ chức các chương trình biểu diễn nghệ thuật, lễ hội). Bên cạnh đó, các điểm vui chơi, giải trí hiện

chỉ tập trung tại khu vực trung tâm TP. Hồ Chí Minh (chủ yếu ở Quận 1), nên các du khách ở các khu vực khác, như: Bình Thạnh, Gò Vấp, Tân Bình... không thuận tiện tham gia. Hơn nữa, thời gian tổ chức chưa phù hợp do bị khống chế thời gian, không được kéo dài quá 24 giờ đêm, do đó không thuận tiện cho các du khách nước ngoài, đặc biệt là khách Âu, Mỹ. Ngoài ra, các hàng hóa, sản phẩm phục vụ du khách chưa đa dạng và không có đặc trưng cho văn hóa Việt Nam, nên chưa đáp ứng được nhu cầu mua sắm hàng lưu niệm của du khách.

Nhìn chung, tỷ lệ du khách tương đối hài lòng ở tất cả các tiêu chí về hoạt động du lịch đêm tại TP. Hồ Chí Minh là tương đối cao, đặc biệt là các tiêu chí về hoạt động ẩm thực, mua sắm và điểm vui chơi giải trí.

Về nhu cầu thị trường: Kết quả khảo sát cho thấy, mặc dù chất lượng các hoạt động du lịch đêm còn khiêm tốn, nhưng tỷ lệ du khách sẵn sàng tham gia các hoạt động du lịch đêm tại TP. Hồ Chí Minh khá cao (79%).

Số liệu ở Hình 1 cho thấy, đối với nội dung các hoạt động du lịch đêm, hầu hết du khách đều mong muốn TP. Hồ Chí Minh tiếp tục tổ chức các khu chợ đêm. Ngoài ra, du khách đặc biệt quan tâm và có nhu cầu sử dụng cao các khu phức hợp mua sắm - giải trí, các chương trình biểu diễn nghệ thuật dân gian và đương đại có ứng dụng công nghệ, các chương trình lễ hội trên sông, nghệ thuật ánh sáng cuối tuần...

Đối với đơn vị quản lý, các du khách rất quan tâm và mong muốn mở rộng thời gian tổ chức các hoạt động sau 24 giờ, cải thiện an ninh, trật tự, vệ sinh, kiểm soát giá cả tránh tệ nạn chèo chém giá. Đồng thời, đơn vị quản lý cần quy hoạch các khu vực hoạt động chuyên biệt, tổ chức phân luồng giao thông cho thuận tiện và có bảng chỉ dẫn để du khách dễ dàng tham gia (Hình 2).

MỘT SỐ GIẢI PHÁP

Nhằm khai thác hoạt động du lịch đêm tại TP. Hồ Chí Minh có hiệu quả hơn nữa, theo chúng tôi, cần thực hiện có hiệu quả một số vấn đề như sau:

Thứ nhất, mở rộng khu vực hoạt động và sản phẩm du lịch. Giải pháp này có thể được thực hiện bằng phương án liên kết các khu vực lân cận tạo thành

mô hình mới chuyên nghiệp, giúp mở rộng phạm vi khai thác, tạo được nhiều điểm tập trung mới, giúp du khách có thể thuận tiện tham gia hoạt động ở gần nơi lưu trú. Điểm tổ chức lân cận với Quận 1 bao gồm: Bến Nhà Rồng Quận 4, khu vực Thảo Điền Quận 2, Nhà văn hóa Quận Phú Nhuận, khu du lịch Văn Thánh Quận Bình Thạnh, Công viên Quận 7. Các địa điểm này phù hợp tổ chức các khu vui chơi, biểu diễn nghệ thuật ngoài trời, ẩm thực, mua sắm. Ngoài ra, có thể tổ chức các điểm mới ở Quận 8 để khai thác du lịch đường sông.

Thứ hai, tăng cường công tác kiểm tra và quản lý về du lịch. Theo đó, Thành phố cần đặt các quy tắc ứng xử cho du khách và các cá nhân, tổ chức kinh doanh tại các địa điểm đang khai thác hoạt động du lịch đêm nhằm đảm bảo vấn đề an ninh trật tự, làm giảm tác động tiêu cực đến môi trường tự nhiên và môi trường văn hóa - xã hội lành mạnh là vấn đề cần quan tâm nhiều nhất. Song song với việc mở rộng thời gian hoạt động, cần thiết tăng cường đội ngũ bảo vệ có kinh nghiệm, sức khỏe tốt, được trang bị một số vật dụng thích hợp tại các điểm tổ chức hoạt động về đêm, bao gồm các sự kiện lễ hội; lắp đặt thiết bị camera giám sát để kịp thời xử lý các vấn đề bất ổn tại khu vực khai thác và nhanh chóng tiếp nhận thông tin, hỗ trợ du khách trong các tình huống cần thiết.

Thứ ba, hoàn thiện công tác marketing, quảng bá hình ảnh du lịch đêm của Thành phố. Các đơn vị tổ chức cần thiết kế catalogue giới thiệu thông tin về vị trí, thời gian hoạt động, phương thức di chuyển, mức giá tham khảo của riêng các hoạt động du lịch đêm nổi bật hoặc các điểm mua sắm - vui chơi giải trí khác của Thành phố để du khách tham khảo. Bên cạnh đó, cần liên kết với các công ty du lịch lữ hành, nhà hàng, khách sạn nhằm phối hợp quảng bá du lịch đêm thông qua việc phân phát ấn phẩm catalogue và hỗ trợ cập nhật các thông

HÌNH 1: ĐÁNH GIÁ CỦA DU KHÁCH VỀ CÁC LOẠI HÌNH HOẠT ĐỘNG DU LỊCH ĐÊM CẦN KHAI THÁC

HÌNH 2: ĐÁNH GIÁ CỦA DU KHÁCH VỀ CÁC NỘI DUNG DU LỊCH ĐÊM CẦN CẢI THIỆN

Nguồn: Kết quả khảo sát của nhóm tác giả

tin về hoạt động du lịch đêm mới cho du khách. Đồng thời, Sở Du lịch TP. Hồ Chí Minh nên xây dựng các video clip về các hoạt động du lịch đêm của Thành phố và đăng tải trên kênh truyền thông chính thức của Sở Du lịch TP. Hồ Chí Minh, Tổng cục Du lịch, các kênh mạng xã hội của các hội nhóm du lịch uy tín (Checkin VietNam, Klook, TripAdvisor...). Ngoài ra, Sở Du lịch Thành phố cũng nên đặt các bảng quảng cáo ngoài trời tại các cửa ngõ thành phố để thu hút sự chú ý của du khách ngay khi bước vào địa bàn TP. Hồ Chí Minh.

Thứ tư, nâng cao chất lượng đội ngũ nhân lực ngành du lịch. Các đơn vị tổ chức hoạt động về đêm, Sở Du lịch TP. Hồ Chí Minh cần quan tâm đến việc đào tạo nâng cao trình độ ngoại ngữ của đội ngũ nhân viên phục vụ, nhân viên tư vấn bán hàng tại các điểm tổ chức hoạt động về đêm, đặc biệt là những khu vực có lượng khách nước ngoài tập trung đông. □

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Thủ tướng Chính phủ (2020). Quyết định số 1129/QĐ-TTg, ngày 27/7/2020 phê duyệt Đề án phát triển kinh tế ban đêm ở Việt Nam
2. Bùi Nhật Quỳnh, Thân Trọng Thụy (2017). Đánh giá sự phát triển của các sản phẩm du lịch đêm tại Thành phố Hà Nội, Tạp chí Khoa học Trường Đại học Sư phạm TP. Hồ Chí Minh, 14(5), 103-111
3. Lưu Thanh Tâm (2020). Phát triển kinh tế ban đêm tại các thành phố của Việt Nam, truy cập từ <http://tapchicongthuong.vn/bai-viet/phat-trien-kinh-te-ban-dem-tai-cac-thanh-pho-cua-viet-nam-68978.htm>